

Avaleht>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Tõendite kogumine

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Swipe to change

hispaania keel

Tõendite kogumine

Hispaania

1 Tõendamiskohustus

Väidetud asjaolusid tuleb tõendada, et kohus tunnustaks teatavat õigust. Selleks kasutatakse menetlustoimingut, mille etapid ja aeg on reguleeritud. Menetluse pooled peavad tõendama asjaolusid, mida nad väidavad ja millel põhinevad nende nõuded. Seetõttu peab hageja tõendama hagiavalduses märgitud asjaolusid, samal ajal kui kostja peab tõendama hagiavalduses märgitud asjaolude õiguslikku mõju vältivaid, tühistavaid või vähendavaid asjaolusid. Tõendite puudumine tuleb kahjuks poolele, kellel on tõendamiskohustus. Kui pool ei ole oma faktiväiteid kohtuotsuse või sarnase otsuse tegemise ajaks tõendanud, jätab kohus nõuded rahuldamata. Teatavat asjaolu toetavate tõendite puudumise omistamisel emmale-kummale poolele võtab kohus arvesse seda, kui lihtne oleks kummalgi poolel seda asjaolu tõendada.

Kõik, kes soovivad kohtusse pöörduda, peaksid eelnevalt analüüsima oma väidete tõendamise võimalusi, et mitte raisata aega ja raha (kohtukulud), kui nad ei suuda seda teha. Selleks on vaja vähemalt väga üldisi algteadmisi menetluse tõendamisetappi reguleerivatest normidest.

1.1 Millised on tõendamiskohustust reguleerivad normid?

Tõendamisetappi reguleeritakse Hispaania õiguses tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*; 7. jaanuari 2000. aasta seadus nr 1/2000) II köite I jaotise V ja VI peatükiga (artiklid 281–386). Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku sissejuhatus (nn preambul) XI jagu sisaldab tõendeid käsitlevaid üldisi märkusi, mis võivad pakkuda huvi kõigile, kes soovivad teada saada, kuidas Hispaania seadusandja käsitleb menetluse tõendamisetappi.

Mõne kohtuasja, näiteks alaealisi või perekonnaasju puudutavate menetluste korral kohaldatakse tõendite kogumise erinorme. Tõendeid saab koguda ka teise astme kohus (*Juzgado de Segunda Instancia*). Need on tavaliselt tõendid, mida esimese astme kohus (*Juzgado de Primera Instancia*) ei oleks saanud koguda hagejast sõltumatutel põhjustel.

1.2 Kas on olemas normid, mille alusel on teatavad asjaolud tõendamiskohustusest vabastatud? Millistel juhtudel? Kas tõenditega on võimalik konkreetne õiguslik eeldus ümber lükata?

Traditsiooniliselt on teoreetilisel tasandil eristatud asjaolude tõendamist ja õigusnormide tõendamist, kuigi tegelikult ei tule õigusnorme tõendada, sest kohtunik peab neid tundma. Erandiks on välisriigi õigusnormid, mida võib olla vaja tõendada. Välisriigi õigusnormide tõendamist reguleeritakse seadusega rahvusvahelise õigusala koostöö kohta tsiiviilasjades (*Ley de cooperación jurídica internacional en materia civil*), mille kohaselt kohtunik võib – tavaliselt Hispaania keskastme kaudu – taotleda välisriigi õigusnorme käsitlevaid aruandeid. Kui välisriigi õigusnorme ei tõendata, võidakse kohaldada Hispaania õigust, kuigi kohtunik kasutab seda pädevust ainult erandjuhtudel.

Tõendada ei ole vaja asjaolusid, mis on täielikult ja üldiselt tuntud või milles pooled on üksmeelel, välja arvatud juhul, kui menetluse ese ei ole poolte kontrolli all (st teovõime-, põlvnemis-, abielu- ja alaealiste asjades).

Seaduses sätestatud eeldused vabastavad eeldusest kasu saava poole eeldatud asjaolu tõendamisest. Selliste eelduste korral on lubatud vastupidised tõendid, kui need ei ole seaduse kohaselt sõnaselgelt keelatud. Seaduses on sätestatud järgmised eeldused: kummagi abikaasa omandatud vara ja raha ühisomand pärast abielu, välja arvatud juhul, kui tõendatakse, et need kuuluvad ainult ühele abikaasale; eeldus, et abikaasad elavad koos; eeldus, et kadunud isik oli kuni surnuks tunnistamiseni elus.

Üldjuhul ei vabasta asjaolu, et kostja on hagiile vastamata jätnud, hagejat kohustusest tõendada oma nõudeid toetavaid asjaolusid. On siiski erandeid, mil kohtunik teeb kostja vastuväidete puudumisel hageja nõudeid rahuldava kohtuotsuse. See on nii näiteks väiksemate nõuete menetluses ja maksevõlgnevuste tõttu väljatõstmise menetluses.

1.3 Kui veendunud peab kohus asjaolus olema, et oma otsus sellele asjaolule rajada?

Poolte poolt hagiavalduses ja hagi vastuses väidetud asjaolusid tuleb tõendada ning kohus peab hindamisel lähtuma juhtumi asjaoludest ja võtma arvesse kõiki kogutud tõendeid ja nende laadi (nt avaliku dokumendi tõendusjõud ei ole sama nagu poole seletusel). Kohtuotsuses tuleb kirjeldada tõendite hindamist ja kohtuniku järelduste põhjuseid. Lisaks otsestele tõenditele on olemas kaudsed tõendid, mis tähendab, et kui asjaolu on omaks võetud või täielikult tõendatud, võib kohus eeldada teise, sellega täpselt ja otseselt seotud asjaolu tõesust. Kohus peab otsuses kirjeldama tõendatud asjaolu põhjal eeldatud asjaoluni jõudmise mõttekäiku.

2 Tõendite kogumine

2.1 Kas tõendite kogumiseks on alati nõutav poole taotlus või võib kohtunik teatavates olukordades koguda tõendeid ka omal algatusel?

Tsiiviilkohtumenetluses kohaldatakse põhimõtet, et kohus peab lahendama ainult need küsimused, millega on tema poole pöördutud (*principio dispositivo*). Seega peavad pooled esitama kohtule taotluse koguda tõendid, millele nad soovivad menetluses tugineda. Kohus võib siiski omal algatusel otsustada, et teatavaid tõendeid saab koguda ainult seaduses sätestatud juhtudel. Seega, kui kohus leiab tavalise tsiiviilkohtumenetluse eelistungil, et poolte esitatud tõenditest ei piisa vaidlusaluste asjaolude selgitamiseks, võib ta pooli teavitada, millist asjaolu tõendite ebapiisavus võib mõjutada ja milliste tõendite kogumist pooled võivad taotleda.

Teovõime-, põlvnemis-, abielu- ja alaealiste asjades võib kohtunik sõltumata poolte või prokuratuuri taotletud tõenditest koguda muid tõendeid, mida ta peab asjaomase menetluse liigist olenevalt asja lahendamiseks vajalikuks.

2.2 Millised on järgmised sammud, kui poole taotlus tõendite kogumiseks rahuldatakse?

Suulises menetluses (kuni 6000 euro suurused nõuded) kogub kohtunik pärast taotluse saamist ja tõendite vastuvõetavaks tunnistamist tõendid tegeliku menetluse käigus.

Tavamenetluses (üle 6000 euro suurused nõuded) määratakse pärast seda, kui tõendid on eelistungil (mille käigus lahendatakse ka menetlusküsimusi) vastuvõetavaks tunnistatud, kindlaks kohtuistungil aeg ja lükatakse tõendite kogumine seni edasi. Pooled kutsutakse kohtusse seletusi andma; tunnistajatele, keda pooled ise ei saanud kohtusse tuua, saadetakse kohtukutse; eksperdid kutsutakse kohtusse, kui pooled soovivad saada esitatud arvamuste kohta täpsustusi või selgitusi; võetakse ühendust asutustega, kelle valduses on dokumendid, mida pooled ei saanud hagiile ja hagi vastusele lisada, juhul kui

pooled on märkinud, millistes arhiivides dokumente hoitakse. Tõendid, mida ei tule koguda kohtuistungil (nt teatavate kohtade vaatlused), kogutakse enne kohtuistungit. Kui ainsad eelistungil vastuvõetavaks tunnistatud tõendid on dokumendid ja neid ei ole vaidlustatud või kui esitatakse eksperdiarvamus ja kumbki pool ei ole avaldanud soovi, et ekspert eelistungil kohal viibiks, teeb kohus kohtuotsuse pärast eelistungit, ilma et peaks kindlaks määrama kohtuistungit aja.

Üldjuhul kogub tõendeid sama kohtunik või kohus, kes asja menetleb, isegi kui tunnistaja ei ela kohtu tööpiirkonnas ja peab kohtukutses nimetatud päevaks kohtu asukohta sõitma (kuigi tal on õigus nõuda tema ülekuulamist taotlenud poolelt kohtusekretäri määratud asjakohast hüvitist, ilma et see piiraks selle poole edaspidist õigust nõuda oma võidu korral teiselt poolelt kohtukulude tasumist). Ainult erandjuhtudel, näiteks kui asjaomane vahemaa on suur, saab taotleda õigusabi, et ütlusi võtaks tunnistaja elukoha järgne kohus. Sel juhul saadetakse taotlus teisele kohtule (riigisisese tasandil) või kasutatakse rahvusvahelise õigusala koostöö normide kohaselt loodud mehhanismi, olenevalt ütluste võtmise kohast. Viimasel juhul peavad pooled esitama küsimused kirjalikult. Videokonverents kasutatakse järjest rohkem ja nende puhul ei ole vaja küsimusi eelnevalt kirja panna. Piisab videokonverentsi taotlemisest sellelt kohtult, kelle tööpiirkonnas see korraldatakse.

2.3 Millistel juhtudel võib kohus tagasi lükata poole taotluse koguda tõendeid?

Vastu ei võeta tõendeid vaieldamatute asjaolude kohta ega tõendeid, mis ei ole menetluse eseme seisukohalt asjakohased, samuti tõendeid, mis ei aita mõistlike ja kindlate reeglite ja kriteeriumide kohaselt kaasa vaidlustaluste asjaolude selgitamisele. Kohus ei võta mingil juhul vastu tõendeid, mis on saadud ebaseaduslikult, on vastuolus põhiõigustega või mille puhul taotletakse kohtu abi pooltele kättesaadavate dokumentide hankimiseks.

Üldiselt tuleb tõendite kogumise taotlus esitada suulises menetluses või eelistungil. Hiljem esitatud tõendite kogumise taotlust ei rahuldata.

Pärast hagi ja hagi vastuse esitamist võib uusi asjaolusid esitada teovõime-, põlvnemis-, abielu- ja alaealiste asjades, eriti aga teise astme kohtus, kui esitatakse apellatsioonkaebus või apellatsioonkaebus vaidlustatakse. Uusi tõendeid võib neil juhtudel esitada tingimusel, et kohtuotsuse tegemise tähtaeg ei ole veel käes. Kui uus oluline asjaolu ilmneb pärast väidete esitamise tähtaja lõppu mõnes muus menetluses, võivad pooled kohut sellest kirjalikult teavitada ja taotleda ka tõendite kogumist, kui teine pool ei tunnista asjaolu tõeseks.

2.4 Millised on tõendamise eri viisid?

Menetluses võib kasutada järgmisi tõendamisviise: poole seletused; avalikud dokumendid; eraõiguslikud dokumendid; eksperdiarvamus; vaatlus; tunnistaja ütlused; sõnade, helide ja piltide taasesitamise vahendid ning seadmed, mis võimaldavad säilitada, vaadata ja taasesitada sõnu, andmeid, arve ja matemaatilisi tehinguid, mis on tehtud raamatupidamislikul või muul menetluses asjakohasel eesmärgil.

2.5 Millised on tunnistaja ütlusega tõendamise meetodid ja kas need erinevad meetoditest, mida kasutatakse eksperdi arvamuselga tõendamisel? Millised on kirjalike tõendite esitamise ja ekspertiarvande/eksperdiarvumuse kohta kehtivad nõuded?

TUNNISTAJA ÜTLUSED: tunnistajaid ei tule hagi või hagi vastuses märkida, sest suulises menetluses peab pool ilmuma kohtuistungil kuupäeval kohtusse koos isikutega, kes hakkavad kohtuasjas ütlusi andma. Pooled peavad taotlema, et kohus kutsuks välja tunnistajad, keda nad ei saanud ise kaasa tuua, ja kohustaks neid kohtusse ilmuma kolme päeva jooksul kohtukutse kättesaamisest. Tavamenetluses tuvastatakse tunnistajate isikusamasus eelistungil, mille käigus määratakse lisaks menetlusküsimuste lahendamisele kindlaks kohtuasjas vaidlustalused asjaolud ning esitatakse ja rahuldatakse taotlused nendega seotud tõendite kogumiseks.

Tunnistaja ütlused on alati suulised ja need võetakse kohtuistungil päeval (nagu ka seletused, mida peetakse vajalikuks küsida ekspertidelt). Sellest tunnistajate ülekuulamise reeglist on siiski üks erand: kui on vaja, et menetluses oluliste asjaolude kohta annaksid teavet juriidilised isikud või avaliku sektori asutused, kuid füüsilisi isikuid ei ole vaja eraldi üle kuulata. Sel juhul esitatakse asutusele suuliste ütluste võtmise asemel nende küsimuste loetelu, millele pooled soovivad vastust ja mida kohtunik peab asjakohaseks. Vastus esitatakse kirjalikult.

EKSPERDIARVAMUS: eksperdiarvamus esitatakse alati kirjalikult. Pärast eksperdiarvumuste esitamist ja teise poole omade lugemist peavad pooled otsustama, kas on vaja, et ekspert tuleks kohtuistungile, et teha vajalikke täpsustusi või anda selgitusi.

Kui pooled soovivad kasutada eksperdiarvumusega tõendamist, tuleb koos hagi või hagi vastusega esitada nende nõuete aluseks olev eksperdiarvamus. Kui see ei ole võimalik, tuleb märkida, milliseid arvamusid kavatakse kasutada. Peale selle tuleb arvamus esitada kohe, kui need saavad kättesaadavaks, kuid mitte hiljem kui viis päeva enne eelistungit algust tavamenetluses või viis päeva enne suulise menetluse istungit. Olenemata sellest võivad pooled hagi või hagi vastust esitada taotleda kohtueksperdi määramist ja sel juhul esitatakse arvamus hiljem (tavaliselt eelistungit ja kohtuistungit vahepeal, kuid piisavalt aegsasti, et pooled saaksid sellega enne istungit tutvuda).

Tunnistaja ja eksperdi vahepealne isik on eksperttunnistaja, st tunnistaja, kes suudab anda teavet menetlusega seotud tehniliste küsimuste kohta. Tavaliselt on eksperttunnistajateks isikud, kes on koostanud koos hagi või hagi vastusega esitatud aruanded, mis on dokumentaalsed tõendid, mitte eksperdiarvamus.

2.6 Kas mõni tõendamisviis on teistest suurema tõendusjõuga?

Jah. Avalikud dokumendid tõendavad täielikult neis kirjeldatud asjaolu, tegu või seisundit ja dokumendi koostamise kuupäeva ning selle koostamisel osalenud notarite ja isikute isikut. Kui avaliku dokumendi ehtsus vaidlustatakse, siis seda kontrollitakse ja võrreldakse originaaliga sõltumata selle asukohast. Vanad avalikud dokumendid, mille kohta puudub notariaalakt, ja avalikud dokumendid, mille puhul puudub kontrollimiseks või võrdlemiseks originaal või registrikanne, on täielikud tõendid, mida ei tule kontrollida ega võrrelda, kui ei ole vastupidiseid tõendeid või võimaluse korral käekirjanäidist.

Eraõiguslikud dokumendid on menetluses samuti täielikud tõendid, kui pool, kellele need kahjuks tulevad, neid ei vaidlusta. Kui eraõiguslik dokument vaidlustatakse, võib selle esitanud pool taotleda käekirjavõrdlust või muud tõendamisviisi selle ehtsuse kontrollimiseks. Kui eraõigusliku dokumendi ehtsust ei ole võimalik tõendada, hinnatakse seda kooskõlas mõistliku kriitika põhimõttega, mida järgitakse ka muude kogutud tõendite hindamisel. Kui pärast vaidlustamist selgub, et dokument on ehtne, võidakse selle vaidlustanud poolelt välja mõista asjaomased kulud ja teda ka trahvida.

Kui ülejäänud tõenditest ei ilmne vastupidist, loetakse kohtuotsuses tõeseks asjaolud, mille tõesust on kinnitanud pool oma seletustes, kui see pool osales neis isiklikult ja nende tõesuse tuvastamine tuleb talle täielikult kahjuks.

2.7 Kas teatavate asjaolude tõendamiseks on kohustuslikud kindlad tõendamisviisid?

Sisuliselt puudub norm selle kohta, milliseid tõendeid tuleb teatavate asjaolude tõendamiseks kasutada. Ometi on loogiline, et näiteks poolte ärisuhetest tuleneva rahalise nõude korral tuvastatakse võla olemasolu või tasumine dokumentaalsete tõendite abil. Eksperdiarvamus on vaja, kui menetluses asjakohaste asjaolude hindamiseks või nende suhtes suurema kindluse saamiseks on vaja teadus-, kunsti- või tehnikaalaseid või praktilisi teadmisi.

2.8 Kas seadus kohustab tunnistajaid ütlusi andma?

Kohtusse kutsutud tunnistajad peavad ilmuma märgitud menetlusele või istungile. Vastasel juhul võidakse neile määrata trahv vahemikus 180–600 eurot, nähes ette viiepäevase perioodi, mille jooksul nad võidakse ära kuulata. Kui tunnistaja jätab ilmumata teisel kutsel, ei ole karistuseks enam lihtsalt trahv, sest sel juhul on tunnistaja olnud kohtu suhtes lugupidamatu, mille eest tunnistajaid kohe alguses hoiatatakse.

2.9 Millistel juhtudel võivad nad keelduda ütluste andmisest?

Üldpõhimõtet, mis kohustab tunnistajaid ütlusi andma, ei kohaldata nende tunnistajate suhtes, kes on oma seisundi või ameti tõttu kohustatud hoidma saladuses asjaolusid, mille kohta neid küsitletakse. Sel juhul peavad nad seda ütleva ja põhjendama ning kohus otsustab ütluste andmisest keeldumise põhjustest lähtudes, mida tuleks nende ülekuulamise suhtes teha, ja võib nad vastamise kohustusest vabastada. Kui tunnistaja vabastatakse vastamisest, tuleb see protokollida.

Kui tunnistaja väidab, et küsitlemisega hõlmatud asjaolud puudutavad seadusega konfidentsiaalseks tunnistatud või liigitatud küsimust, küsib kohus pädevalt asutuselt omal algatusel seda kinnitavat ametlikku dokumenti, kui ta peab seda õigusemõistmise huvides vajalikuks. Kui kohus on kontrollinud, et konfidentsiaalsuse väide vastab tõele, laseb ta dokumendi ja ametliku saladusega hõlmatud küsimused toimikusse kanda.

Lisaks sellele peab kohus enne tunnistajatel ütluste võtmist neid küsitlema nende isiklike asjaolude kohta (perekonnasidemed, sõprus või vaenusuhted pooltega, isiklik huvi kohtuasja vastu jne) ja pooled võivad nende vastuste põhjal teha kohtule tunnistajate erapooletuse kohta märkusi.

2.10 Kas isikut, kes keeldub tunnistamast, võib karistada või sundida ütlusi andma?

Kohtusse kutsutud tunnistajad on kohustatud kohale ilmuma ja andma pärast seda, kui neid on hoiatatud tsiviilkohtumenetluses valeütluste andmise korral ette nähtud kriminaalkaristuse eest, vande või töotuse rääkida tõtt. Tunnistajad on kohustatud andma ütlusi tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 366 kohaselt. Kui tunnistaja keeldub ütluste andmisest, võidakse seda pidada kohtu suhtes lugupidamatuse avalduseks, mille eest on ette nähtud trahv, või raskematel juhtudel võidakse keeldumist käsitada kuriteona.

2.11 Kas on isikuid, keda ei saa tunnistajana üle kuulata?

Tunnistajana võib üle kuulata kõiki peale alaliselt mõistuse kaotanud isikute või sensoorsed võimed (nägemine, kuulmine jne) kaotanud isikute seoses asjaoludega, mida nad saavad teada vaid tänu neile meeltele.

Alla 14aastaseid alaealisi võib tunnistajana üle kuulata, kui kohus leiab, et nad on tõe teadmiseks ja rääkimiseks piisavalt küpsed.

Hispaania õiguses osutab tavapärane tunnistaja mõiste füüsilistele isikutele, kuid see ei takista juriidiliste isikute seaduslikel esindajatel anda tunnistajana ütlusi asjaolude kohta, mida nad teavad oma ametikoha tõttu. Nagu juba märgitud, on juriidiliste isikute ja avaliku sektori asutuste korral sõnaselgelt ette nähtud kohtu kirjaliku teavitamise võimalus (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 381).

2.12 Milline on kohtuniku ja poolte roll tunnistaja ülekuulamisel? Millistel tingimustel võib tunnistaja üle kuulata videokonverentsi vahendusel või muude tehniliste vahendite abil?

Kohtu poolt vastuvõetavaks tunnistatud küsimusi esitavad otse poolte advokaadid, alustades pooltest, kes taotles tunnistaja ülekuulamist. Kui tunnistaja ülekuulamist taotlenud pool advokaadi küsimustele on vastatud, võivad teiste poolte advokaadid esitada tunnistajale uusi küsimusi, millest on nende arvates kasu asjaolude selgitamiseks. Kohtunik võib tunnistajat selgituste ja lisateabe saamiseks samuti küsitleda.

Kohus võib omal algatusel või poolte taotlusel lubada, et tunnistaja, kelle ütlus on suure vastuolus teise tunnistaja või poolte varasema ütluse või seletusega, vastastatakse selle tunnistaja või poolega.

Tunnistaja võib üle kuulata videokonverentsi vahendusel, kui seda taotletakse ja kohus nõustub. Kohus nõustub sellega siis, kui videokonverents on asjaolusid arvesse võttes (peamiselt tunnistaja elukoha ja kohtu asukoha suure vahemaa tõttu) kõige asjakohasem ja proportsionaalsem tõendite kogumise viis, ning ta tagab alati võistlevuse põhimõtte ja poolte kaitseõiguse.

3 Tõendite hindamine

Selle abil teeb kohus kindlaks kogutud tõendite üldise tõendusjõu, järgides mõistliku kriitika põhimõtet. Nagu eespool märgitud, on siiski teatavat liiki tõendeid, mille hindamine on kindlaks määratud seaduses, nt avalikud ja eraõiguslikud dokumendid ning teatavatel juhtudel poolte seletused.

3.1 Kas asjaolu, et pool on saanud tõendid ebaseaduslikul teel, seab kohtule otsuse tegemisel piiranguid?

Ebaseaduslikult kogutud tõendeid vastu ei võeta. Lisaks puudub tõendusjõud tõenditel, mis on saadud põhiõiguste või -vabaduste otsese või kaudse rikkumise teel. Seetõttu ei võta kohus selliseid tõendeid kohtuasja lahendamisel arvesse.

Kui üks pool leiab, et vastuvõetud tõendite hankimisel või avastamisel on rikutud põhiõigusi, peab ta seda viivitamata ütleva, teavitades vajaduse korral teisi menetlusosalisi. Kohus otsustab seejärel, kas need tõendid on seaduslikud.

Kui kohtunik ise leiab, et tõendi hankimisel on rikutud põhiõigust, jätab ta tõendi omal algatusel vastu võtmata.

See küsimus, mille võib tõstatada ka kohus omal algatusel, lahendatakse kohtuistungil või suulise menetluse korral istungi alguses enne tõendite kogumise algust.

3.2 Kas minu kui poolte antud seletusi võetakse tõendina arvesse?

Kui pool kutsub teise poolte seletusi andma, sõltub viimase seletuste hindamine antud vastuste sisust. Seega, kui muudest tõenditest ei ilmne teisiti, loetakse kohtuotsuses tõeseks asjaolud, mille neis isiklikult osalenud pool on tõeseks tunnistanud, kui nende tõesuse tuvastamine tuleb talle täielikult kahjuks.

Kõikidel muudel juhtudel hindab kohus seletuse sisu mõistliku kriitika põhimõttest lähtudes.

Kohus võib tõeseks lugeda ka pooli puudutavad isiklikud asjaolud, kui nad ei ilmu seletusi andma või ilmuvad, kuid keelduvad seletusi andmast või annavad puiklevaid vastuseid, ja kui tegemist on asjaoludega, milles ärakuulata pool on isiklikult osalenud ja mille tõesuse tuvastamine tuleks talle osaliselt või täielikult kahjuks. Lisaks sellele võib ilmumata jätnud poolele määrata trahvi vahemikus 180–600 eurot.

Viimati uuendatud: 30/10/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.